

رویکرد ایلخانان نسبت به هنر در ایام سلطنت سلطان محمد خدابنده اولجایتو

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۱/۰۴

تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۲/۱۶

کد مقاله: ۵۸۴۸۳

میثم سلیمانی^۱، افتخار قاسم زاده^۲*

چکیده

در عصر مغول‌ها با توجه به دین‌ستیزی آن‌ها ابتدا هنرهای چون موسیقی و نقاشی و به خصوص مجسمه‌سازی رونق گرفت و کارهای ارزنده و باشکوهی را به وجود آوردند؛ اما پس از تسلط اسلام و گرویدن سلاطین مغول به دین جدید، هنر نیز چون سایر مظاهر جامعه دستخوش تغییر و تحول گردید و بالاجبار در راهی افتاد که اسلام پیشنهاد می‌کرد. هنرهای مثل موسیقی، مجسمه‌سازی که با اسلام مغایرت داشتند به فراموشی سپرده شدند و به جای آن معماری به جلو آمد و متعاقب آن نقاشی، کاشی‌کاری، آجرکاری، گچ‌بری و خوشنویسی فعال شد. از آن پس سلاطین ایلخانی، برای نمایاندن شوکت و جلال خود، از هنر سود می‌جستند و برای ساختن شاهکارهای هنری، هنرمندان را به خدمت می‌گرفتند. یکی از این سلاطین، سلطان محمد خدابنده اولجایتو می‌باشد که حامی و مشوق هنر بوده است. از جمله هنرهای متداول در این دوره، رشته‌های هنری چون معماری، نقاشی و خوشنویسی است که مورد توجه و عنایت ویژه‌ای سلطان ایلخانی قرار گرفته شده که در نتیجه‌ی آن باعث رونق و گسترش آن‌ها گردیده است. در این پژوهش سعی بر آن است که ضمن بررسی جایگاه هنر و معماری در دوره سلطان محمد اولجایتو به بحث در باب وجوه مختلف هنر این دوران و اینکه سلطان ایلخانی نسبت به هنر چه نوع رویکردی داشته، با روش توصیفی-تحلیلی و با اتکا به منابع کتابخانه‌ای، پرداخته شود.

واژگان کلیدی: هنر اسلامی، ایلخانان، معماری اسلامی، سلطان محمد خدابنده، اولجایتو.

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد، تاریخ فرهنگ و تمدن ملل اسلامی، دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره).

۲- دانش آموخته کارشناسی ارشد، تاریخ فرهنگ و تمدن ملل اسلامی، دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره). (مسئول مکاتبات)
eftekhargasemzadeh@gmail.com